

Abonamentele

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună
mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 fr., $\frac{1}{2}$ an 20 fr., 1 an 40 fr.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Insertiunile

Un șir garmond prima dată 7 cr.,
a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
și timbru de 30 cr.

Redacțiunea și Administrațiunea:
Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 3.

Se prenumără și la poste și librării.

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se înapoiază.

„Naționalitățile” și gloatele.

Sub titlul acesta diarul „*Budapester Hirtpap*” publică următorul articol plin de inspirațiuni „patriotice”:

O cunoaștem pe Rusia; ea sevrșesce o lucrare de subminare mai nainte de a întreprinde atacul. Astfel a subminat Polonia ca apărător al constituțiunii și al libertăților poloneze mai nainte de a se fi împărțit cu vecinii asupra acestui stat și a fi înghițit partea cea mai mare din el; astfel a sguduit Turcia sub masca de eliberator al Sârbilor, al Grecilor, al Românilor și al Bulgarilor; astfel face propagandă panslavistă în Austria și în Ungaria printre Ruteni, Slovaci, Croați și Sârbi. Promisiunile, agitațiunile și rublele lucrează în toată liniștea din sat în sat, din casă în casă, încungiuirând pe cât se poate publicitatea, direcțiile, presa, parlamentul. Casa parochială, birtul sătesc e adăpostul lor de predilecțiune; preoți, notari comunali, mici industriași și învățători fac propagandă, pe când reuniunea slavă din St.-Petersburg are conducerea supremă în mâinile ei. Aceasta dă și banii pentru amicii poporului. Să nu ne facem iluziuni, propaganda aceasta pētrunde pe nesimțite cum se lăsează maracinele pe pământ. Sânt între Slovaci, Ruteni și Sârbi mulți, care îi așteaptă acum pe Moscoviți. Guvernul ungar și opiniunea publică a Ungariei nu iau despre aceasta notiță decât așa din când în când, când se cere intervențiunea autorităților publice, ceea-ce nu se întâmplă decât în cele mai rari cazuri. Ministrul de interne al Rusiei scie despre aceste pregătiri panslaviste mai mult ca al Ungariei. Să vină numai în adevăr Rușii și noi nu garantăm, că nu va izbucni o rescoală de țerani contra Domnilor, a Ovreilor și a Maghiarilor. Să ne aducem numai aminte de anul 1848, de cetele lui Hurban; castelul din Trencin al comitelui Csáky, Budatinul prefăcut în cenușă sânt și astăzi reamintiri ale pustiirilor din acel timp. De atunci panslavismul s'a întărit mult în Ungaria-superioară. Hurban trăesce încă și tovarășii și aderenții lui sânt gata să organizeze rescoala țeranilor, s'o aștepte și o conducă, dacă vor primi pentru aceasta bani și ordine din Petersburg. La început se ivesc cete de o gherillă prin munți, care preste și se țin ascunse prin pădurile dese, ear' nopțile es și atacă, mai târziu apoi, dacă reușesc să avēnteze poporul, în comitatele Liptau, Turocz, Trencin și Arva, dacă rămân fără de garnisoană, poate să rezulte o rescoală de țerani în toată regula.

E departe de noi gândul de a bănuî pe poporul slovac ori masele ori-și-cărei alte națio-

nalități de are față cu patria și de convență cu dușmanul. Poporul e pretutindenea bun și zănd, patriotic și iubitor de pace, dară ori-și-ce masă e ca conducătorii ei și se duce acolo, unde este condusă. Dacă sosesc izbucnirea, pornirile bestiale se ridică de asupra în Paris și în Belgia întocmai ca în Abisinia și Ungaria. Poporul de rind se lasă lesne să fie fanatizat. O vedem aceasta la alegerile de deputați. Nu putem dar' să fim siguri, că în cazul unui războiu cu Rusia panslavistii nu vor face încercarea de a produce scene zagoriene pretutindenea, unde sânt în număr destul de mare și pe din destul organizați. Nu că Rusia ar voi poate să învingă printr'înși; scie că aceasta nu e cu puțință, dar' vrea să compromită astfel Ungaria în fața lumii și să-și caute un titlu de drept, ca să joace în Europa rolul de eliberator al Slavilor.

Nu e destul să se înăbușe o asemenea mișcare, după-ce a izbucnit; trebuie să o stărim din germenii ei. Au oare municipiile destulă putere pentru aceasta? Nu. Sânt gloatele potrivite spre acest scop? Abia ne vine s'o credem. Din contră, gloatele măresc într'un înțeles oare-care pericolul, dând după plecarea armatei regulate arme în mâinile maseelor ce poate că nu sânt vrednice de încredere.

N'avem îngrijiri exagerate și nu zugrăvim draci pe pārete; ar fi cu toate acestea bine să ne gândim serios asupra temei acesteia și să luăm de mai nainte măsuri pentru siguranța internă a țării în cazul unui războiu.

Există oare-care siguranță în aceea, că tinerii și bărbații capabili pleacă cu oastea și es în câmp contra dușmanului. Tinerii slovaci, cei români, cei sârbi, croați, ruteni vor fi pe câmpul de bătaie și nu pot să facă rescoală acasă. Dacă învingem, nu mai e primejdie, dar' dacă sântem învinși? Dispozițiunile vor fi atunci deprimare și agitate și agitatorilor panslavisti li se va umfla creasta. Aceasta nu e dar' garanție, căci rămâne acasă destul popor pentru o rescoală de țerani. Atîrnă dar' totul dela organizațiunea, împărțirea și întrebuintarea gloatelor, ca nici chiar după plecarea armatei regulate agitațiunea panslavistă să nu poată stîrni vre-o rescoală în ținuturi cu populațiune „națională”. Și nu legea, ci guvernul are să poarte de grijă, ca gloatele din unele ținuturi să nu fie primejdioase pentru patrie.

E în tot cazul neapărat, ca trupe de glotași maghiari să fie trimise ca garnisoane în cele mai periculoase comitate și ținuturi panslaviste ori ca patrulă de voluntari compuse din elementele culte ale orașelor să-și țină pe panslavisti în frâu. Nici într'un cas nu putem permite, ca Ungaria să devină teatrul „atrocităților bulgăresci”.

Aceste s'au scris și publicat acum, când se votează creditele extraordinare, ca măsuri de precauțiune pentru toate eventualitățile, oare-cum în fața dușmanului, pre când monarhia își caută aliați pentru cazul, că războiul nu se va pute încungia.

Un organ de publicitate din capitala regatului ungar tradează, mai mult, exagerează chiar slăbiciunile noastre, pentru-ca dușmanii să fie încurajați și descurajați cei-ce ar voi poate să se alieze cu noi, și insultă, provoacă, tradează în cel mai cinic mod pe majoritatea precumpnitoare a cetățenilor.

E sănătoasă, e firească, legitimă e indignațiunea, care ne împinge să nu mai dîcem nici un cuvânt mai departe, ci să lăsăm, ca cele ce se pot dîce într'un diar din Budapesta să producă în inimile fraților nostri români firescul lor efect. Și dacă numai de Maghiarii, care ne vorbesc astfel, și numai de statul ungar, în care ni se poate vorbi așa, dacă numai de ei și numai de el ar fi vorba, am săi foarte bine să tăcem tăcerea celui amărit în suflet. Mai e însă vorba și de milioanele de Români, pe care soartea i-a aruncat aici pe pământul acesta, și durerea pentru dișii e mai puternică în noi ca amărăciunea aceea.

Sânt grele timpurile, în care trăim, mai grele însă cele ce ni se pregătesc, și nimeni nu scie, dacă va trece prin aceste timpuri și cum va eși din ele: dacă vredată dar', acum tot Românul trebuie să-și tragă seamă, că o singură viață îi este dată și o singură moarte are omul.

Când omul are cinismul de a dîce, de a crede, de a pretinde, ca tot ceea-ce este putere verde între Români, tot ceea-ce este om destoinic de a se lupta pentru apărarea vetrei, a moșiei și a familiei, toți feciorii nostri și toți bărbații ce sânt încă în putere să fie adunați și trimiși de aici în fața tunurilor descărcate de dușmanii țării, ear' Maghiarii să vină aici să țină în frâu pe cei neputincioși, care sânt rămași acasă, atunci noi trebuie să scim, că omul acela e smintit, că nisce smintiți sânt toți cei ce dîc ca dînsul și se nu ne perdem bunul cumpăt, această podoabă a firii noastre romănesci.

Și dacă guvernul chiar atunci, când cere avutul nostru, chiar atunci, când ne cheamă sub arme, suferă ca să se vorbească astfel, — aceasta e treaba lui!

Și dacă guvernul ar face chiar așa, cum i-se cere, — și asta tot treaba lui ar fi!

Și dacă cereurile hotăritoare ale monarhiei ar consimți și ele, ca astfel să se procedă, — ele — vor fi avēnd și ele cuvintele lor!

Noi să fim în toate împregiurările oameni cu minte, să nu uităm nici odată, că avem fiesce-care câte-o bucată de moșie, câte-o colibioară, nevastă și copii ori surori și părinți bătrâni, să nu umblăm de capul nostru, să ne ferim de amăgitori și să nu facem în aceste timpuri grele nimic fără de scirea și sfatul acelora, care și până acum ni-au fost povață.

Nu sîntem noi tocmai așa de tot singuri în lumea aceasta, ca să-și poată ori-și-cine permite plăcerea de a ne trata ca pe nisce neoaameni, căci trăim în mijlocul Europei, ne aflăm bine puși acolo, unde sîntem, și este în noi o putere, care mult prețuesce și scump are să fie plătită, dacă noi înșine nu o vom risipi.

Pe Maghiari să-și lăsăm să vorbească precum îi taie capul și să ne căutăm de treburile noastre, căci multe vorbesc și mult se sbuciumă ei înzadar!

Biserica în serviciul „kultur-egylet”-ului.

(Urmare.)

VII. Comitatul Târnavei-mari.

Întreaga populațiune civilă a comitatului e 135,451. Dintre acestia sânt 57,398 ce vorbesc limba germană și 51,637 ce vorbesc limba română. Întreg numărul Maghiarilor e 12,026, dintre care 3800 sânt de confesiunea rom.-cat., 2219 unit., 722 Ovrei și 5900 reformați. Din aceste date e evident, că elementul maghiar formează o mică majoritate și nu este nici un singur cerc, unde maghiarimea să fie în preponderanță în ceea-ce privește numărul. Orașe cu magistrate organizate sânt două: Sighișoara și Mediașul. În amēndouē s'a fost organizat nu de mult stațiune de preot cercual. Cu privire la cel dintăiu 'mi-am făcut propunerea mai sus și în cestiunea zidirii unei biserici maghiare, tot acolo 'mi voi formula proiectul mai jos. La acest loc voi înșira următoarele localități ce sânt a se ajutara:

1. Mediașul. În acest oraș sânt între 3470 ce vorbesc limba germană și între 1909 ce vorbesc limba română 219 Maghiari și dintre acestia 211 de confesiunea reformată. Este bi-

Foiața „Tribunei”.

O cestiune de principiu.

(Al doilea articol.)

De

Ioan Slavici.

'Mi-e silă să întru în analiza gunoiiului adunat în foiața „Luminătorului”, și e foarte trist, că trebuie să perd cu o asemenea analiză timp, pe care aș pute să-l întrebuintez făcēnd vre-o altă treabă mai plăcută pentru mine și mai folositoare — poate — pentru societate.

Dar' ce-ți pasă de părerile, pe care le exprimă despre tine și despre activitatea ta un om, care e capabil de a scrie și publica asemenea infecțiuni literare! — îmi vor fi dîcēnd mulți dintre oamenii cu sentiment de bună cuviință.

Nici că-mi pasă, dar' trebuie să-mi pese, fiindcă nu e vorba numai de mine personal, ci totodată și de un aședământ folositor, pe care trebuie să-l susțin, ba în adevăr numai de acest aședământ e vorba.

Timp de trei ani de zile, de când s'a întemeiat „Institutul tipografic” și diarul „Tribuna” am fost mult hulit, mult batjocorit, ceea-ce n'aș fi fost, dacă n'aș fi luat parte la lucrarea, în vederea căreia s'a înfiat institutul ori, dacă lucrarea aceasta ar fi fost proastă și zadarnică.

Succesele, pe care le-am avut noi cei-ce lucrăm aici, ele sânt vina, pentru care sîntem

combătuți și de Maghiari, și de aceia dintre Români, cărora nu le este dat să facă ceea-ce am făcut noi.

Dacă nisce săcături am fi fost, nu ne-ar fi băgat nimeni în seamă, cum nu-i bagă nici pe alții, care s'au apucat de treburi, pentru care nu sânt făcuți.

Cu mijloace puține și într'un timp foarte scurt am înființat însă un diar răspândit și băgat în seamă, am creat o bibliotecă populară, care va rămâne un eveniment hotărftor în viața culturală a Românilor și am scos la iveală și grupat o mulțime de puteri tinere, încât astăzi înspre noi sânt îndreptate privirile tinerimii cu aspirațiuni mai nobile.

Și fiindcă se presupune, ceea-ce nu este adevărat, că succesele aceste numai prin lucrarea mea s'au realizat, eu sânt felul tuturor atacurilor. Vorba e să-mi desguștez, să obosesc, să 'mi-se iee pofta de a lucra mai departe, ca să plec ear' de aici, căci apoi fără de mine nu mai merge.

Sânt om cu inima deschisă, și țin prea mult, ca așa să-mi și scie toți cei-ce mă cunosc. Nu voi dîce dar', că înzadar sânt toate încercările de felul acesta: sânt om cu puteri mărginite, m'am desguștat, am obosit și nu odată îmi pun întrebarea, dacă bine am făcut ori nu, când am întreprut pacinica mea lucrare literară, am părăsit pe elevii mei, pe care atât de mult îi iubiam și care totdeauna veseli mă primiau în mijlocul lor, am eșit din tigna mea și din

cercul de oameni iubiți, în care m'am făcut ceea-ce sânt, ca să întru în o luptă, pentru care nu am cuvenita răutate în sufletul meu. Se poate dar', că mai curēnd ori mai târziu se va împlini dorința atât de ferbinte a celor ce m'au luat drept țel de atacuri, și apoi în adevăr nu are de loc să-mi pese de dișii: cătă vreme stau însă aici, trebuie să-mi fac silă și să-mi dau silința de a paraliza efectul demoralizator al atacurilor.

Căci numai demoralizator poate să fie efectul, care se produce în inimile nevinovate, când se pot publica nisce infecțiuni ca cele din foiața „Luminătorului”.

Dintre două una: ori este adevărat ceea-ce se afirmă în acea foiață, și atunci e o rușine pentru Români, că omul, care le-a făcut, mai poate să steie între oamenii cum se cade; ori nu este adevărat, și atunci e o rușine pentru Români, că poate cineva să aibă obrazul de a le afirma în fața lor.

Și dacă întru în analiza celor publicate de „Luminătorul”, e pentru-ca să le dîc oamenii nostri mai tineri: Eată un lucru, pe care nu trebuie să-l faceți nici odată!

Autorul foitei din „Luminătorul” nu are curagiul personal de a se pronunța nici pentru principiul susținut de mine, nici contra lui, ci lasă cestiunea încurcată. În loc de aceasta își dă silința de a produce în cetitorii sei impresiunea, că și pentru mine, care susțin acel principiu, lucrul de căpetenie este banul, că și eu mă duc acolo, unde sânt mai bine plătit, și fac

numai lucruri, pentru care primesc vre-un „sold” oare-care.

Ar resulta dar', că nici chiar eu, care susțin acel principiu, nu-l respectez în practica vieții mele.

Să admitem, că în adevăr așa este: aceasta însă ar dovedi numai, că eu sânt un mișel, nu însă că alți oameni mai cu virtute nu trebuie să respecte în practica vieții lor același principiu.

Lăsând dar' afară de discuțiune principiul, mă voiu mărgini la punerea în evidență a faptelor, pe care le afirmă autorul foitei din „Luminătorul” drept dovești despre mișelia mea:

1. „Tribuna” e pusă în serviciul „pițigoilor”, eară eu nu sânt decât un simbrăș al acestor „Pițigoii”.

2. „Tribuna” „a atacat și dejosit”:

a) „pe comitetul central național din Sibiu”;
b) „pe dl Barițiu”;
c) „pe Miron Roman, pe episcopul I. Mețianu, pe dl V. Babeș, pe toți copiii lui V. Babeș și tot ce este național”.

3. Eu, „cel-ce a stat cândva în soldul Neamțului din Viena, spre a strica poporului român, stă și astăzi în același sold, spre același scop”.

4. Mă încânt „ca toți renegații” și de produsele mai bune ale literaturii maghiare și nu aștept decât un „sold” dela „reuniunea maghiară de cultură”, pentru-ca să servesc cauza maghiară, căci „eu scriu numai pentru plată și pentru cei-ce mă plătesc”.

serică și casă parochială în stare bună, care nu de mult au fost renovate cu ajutorul districtului și al conventului. Filia reformată s'a ridicat la biserică matra și s'a organizat stațiune preotească regulată. La cercul de activitate al parohiei ceruale s'au alăturat diasporele maghiare ce zac în apropiere: Pocișoara, Durloș și Blăjel, în care între alte naționalități preponderante au trăit până acum 82 Maghiari reformați. Dotațiunea preotului cercual e a se îmbunătăți cu un ajutor permanent de 100 fl. sub titlul îngrijirii de acestia. Aceasta recomandă și comitetul filialei reuniunii.

2. Hașfalău, pe teritorul cercului Crișului. Față cu 640 ce vorbesc limba română sunt 550 Maghiari. Numărul obligaților la școală e 96, pe care școala, fiind strîmță, nu-i poate cuprinde pe toți. Dacă pentru adaptarea acesteia s'ar asigura odată pentru totdeauna 400 fl., cauza învățământului ar primi un avânt viu. Ajutorarea o recomandă și comitetul filialei reuniunii.

3. Cohalm, pe teritorul cercului Cohalmului. Între 907 ce vorbesc limba română sunt 316 Maghiari și anume 187 rom.-cat., 24 unit. și 95 reformați. E în prima linie meritul preotului ref. din Hoghiz, că a îmbrățișat în anul trecut cauza acestor din urmă, a organizat filie și s'au extins îngrijirea sufletească și asupra aceleia. Interesul învățământului maghiar este asigurat prin școala de stat, dar' fiind și mai departe neapărată lipsă de o îngrijire a adulților, preotului Hoghiz e a se lăuda sub acest titlu un ajutor permanent de 50 fl. Comitetul filialei reuniunii încă recomandă ajutorarea.

VIII. Comitatul Târnavei-mici.

Poporațiunea civilă a comitatului e de 92,214 suflete, și dintre aceste numai 21,606 sunt maghiare; cei ce vorbesc limba română sînt 44,372; ce vorbesc limba germană 16,976. Maghiarimea consistă din următoarele elemente: 3999 rom.-cat., 3968 unit., 1246 israeliți și 15,701 reformați. Majoritatea comunelor bisericesci a celor din urmă vegetează într-o stare subordonată față cu cele ale altor naționalități. Din cauza lipsei de putere materială de astă-dată trebuie să mă rețin a înșira toate lipsele și mă mărginesc numai la amintirea acelor trebuințe, a căror acoperire e un interes eminent al elementului maghiar.

1. Sîn-Mărtin, pe teritorul cercului propriu; proporția numerică a naționalităților se pare favorabilă la prima privire. Anume din 1958 sînt 1173 ce vorbesc limba maghiară. Între acestea sînt 206 rom.-cat., 475 unit., 91 isr. și 479 reformați. Împrejur sînt însă o mulțime de comune românești. Aceste sînt Bozieșul, Custelnicul, Babahalma, Chinciul etc. În Sîn-Mărtin — ca totodată reședința comitatului — e deci foarte de dorit o întărire a confesiunilor maghiare. Bisericele maghiare — afară de cea reformată — își au acolo o matra bine organizată. Districtul face pașii în ceea-ce privește organizarea bisericești matre și dotațiunea parohiei ceruale. Cer ajutorul reuniunii pentru clădirile ce sînt de lipsă. Sub titlul clădirii casei parohiale și a unei sale de consulare sînt a se lăuda odată pentru totdeauna 800 fl.

2. Sîn-Miclăuș, pe teritorul cercului Hususăului. Numărul Românilor e 432; biserica

li-e tare și școala li-e bună, în vreme-ce școala reformată e o ruină ce nu se poate întrebuința. Poporeni sînt săraci și nu sînt în stare a aduce jertfe, și din această cauză și naționalitatea lor se află în mare pericol. Pentru reconstruirea și ajustarea de lipsă a școlii sînt a se lăuda odată pentru totdeauna 300 fl.

3. Bernadie, pe teritorul cercului Sîn-Mărtinului. Întreaga populațiune a comunei 284; dintre acestia sînt 198 Maghiari rom.-cat. și 50 Maghiari reformați, școală n'au nici unii nici alții. Numărul obligaților la școală maghiari e 12. Stațiunea învățătorească stă vacantă din cauza micii dotațiuni (100 fl.) Pentru zidirea școlii sînt a se lăuda odată pentru totdeauna 300 fl. și dotațiunea învățătorului e a se îmbunătăți cu un ajutor permanent de 100 fl. Jumătate din această sumă dă districtul. Îngrijirea sufletească a poporenilor o face preotul din Bacna.

4. Sântă-Măria-de-pe-atră, pe teritorul cercului Hususăului. O comună mică cu 302 locuitori. Numărul celor ce vorbesc limba română e 159, al reformatorilor maghiari 142. Pericolul național consistă într-aceea, că cei-ce umblă la școala românească sînt scuțiți de didactru și așa se cuceresc și obligații la școală maghiari. Numărul acestora e 26 și la școala maghiară umblă numai 5. Ajutând aci numai scutirea de didactru, e a se da învățătorului sub acest titlu un ajutor permanent de 50 fl. Jumătate dă districtul.

(Va urma.)

Evenimentele din Bulgaria.

Correspondență particulară a „Telegraphului” din Bucuresci.

Ruscuc, 20 Februarie v.

Nici un popor n'a fost într-o situațiune mai tristă ca poporul bulgar, dar' earăși nici un popor n'a arătat atîta energie și atîta spirit de independență.

Dela răsturnarea principelui Alexandru, nenorocirea cea mai mare, de care autorii ei ar fi trebuit să-și dea seama imediat, Bulgaria are să lupte cu exigențele exterioare și cu agitațiunile interioare. O mână de aventurieri, cari, după-cum se vede, nu au nici patriotism nici onestitate, de doi ani aproape lucrează și în noapte pentru răsturnarea actualei stări de lucruri și a pune în practică programa lui Zancov, pe care a prezentat-o la Constantinopol.

Mișcările dela Silistra și dela Giurgiu sînt consecuența acelei programe. Poate că planul trădătorilor s'ar fi îndeplinit, dacă Dumnezeu Bulgariei nu ar fi veghiat asupra ei.

Agitatorii vîdînd, că pe calea diplomatică nu isbutese să ajungă la dorința lor, făcură un plan gigantic. Prin mijloace pe cari nu le calificăm ajunseseră să fie până la un oare-care punct siguri de garnisoana din Silistra și de o parte din garnisoanele dela Varna, Șumla, Ruscuc și Sistov. Toți ofițerii implicați în complot așteptau instrucțiunile și promisiunile, ca să înceapă acțiunea contra regentei, în aceeași zi și la aceeași oară. Bendereff și Grueff, cei cari trebuiau să conducă mișcarea, sosesc la 15 seara, la Călărași și voiesc să treacă la Silistra spre a da instrucțiuni șefului de garnisoană și negreșit și îndemnitarea promisă; dar' pe Dunăre fiind sloiuri mari și neavînd curagiu a se expune, au tocmnit un luntraș, ca să ducă instrucțiunile la Silistra, plătindu-l bine.

o va crede de cuviință, și declar, că dela răspunsul d-sale ațînă, dacă e ori nu se mai iau și de aici înainte parte la lucrarea, care în timp de trei ani din om voios și sprinten ce eram m'a făcut ursuz și pus mereu pe gânduri.

N'am vrut nici odată să mă impun și n'am să cer nici odată dela societatea, în care trăiesc, nimic mai stăruitor decât ca să mă lase în pace, ca să-mi caut și eu de treburile mele, cum alții își caută de ale lor.

Di George Barișiu e om bătrîn, cunoaște dispozițiunile generale ale Românilor și nu are decât să-și tragă seamă, pentru-ca să știe, ce trebuie să răspundă, și îi voi fi recunoscător toată viața mea, dacă mă va ajuta să scap cu onoare din impasul în care am intrat cedînd stăruințelor unui cerc de oameni, pe care i-am stimat și mai mult încă îi stimez de cînd îi vîd la lucru, care însă pot să fie isolați și prea puțini ca să ducă lucrarea fără ajutorul altora mai departe.

Aștept răspunsul!

Un om pătimaș.

Novelă.

De V. Nora.

(Urmare din nr. 42.)

Ea se ridică șovăind, apoi păsîră încet unul lîngă altul, trecură o alee de-alungul pe sub umbra teilor, ajunseră în fundul grădinii și deschiseră o porțiță, ce era pironită cu pari. O că-

Luntrașul a și trecut noaptea. Dar' în loc să intre în mîinile comandantului instrucțiunile, ele au cădut în mîinile prefectului. Prefectul a telegrafat la Sofia, denunțînd complotul urdît în garnisoanele indicate. Regenta a avut timp să iee măsuri pentru celelalte garnisoane, dar' pentru cea dela Silistra n'a putut, căci comandantul, îndată-ce a aflat că este descoperit, a grăbit acțiunea.

Acțiunea dela Silistra a provocat trimiterea de trupe din Șumla și din Ruscuc. Maiorul Uzunoff, comandantul sapeorilor, până aci se găsea certat cu căpitanul Uzunoff, fratele seu, din cauză, că acesta din urmă era partisan al regentei și chiar amenințase pe maior, că-l împușcă singur, dacă se va amesteca cu trădătorii. Eată acum ocasiunea de a se scăpa de el și a rămîne singur spre a-și pune în practică planul. El chemă pe căpitan la sine și îi propuse să meargă la Silistra, pentru a înăbuși reșcoala. Îi vorbi cu atîta entuziasm pentru cauza națională și manifestă atîta devotament pentru regentă, că bietul căpitan îl creșu și plecă cu încredere.

Atîta aștepta maiorul Uzunoff. Imediat după plecarea trupelor, el se adună cu colonelul în disponibilitate Filoff, cu căpitanul Volman, locotenentul Mateeff, căpitanul Zeligonoff, sublocotenentul Christeff, fratele comandantului dela Silistra, sublocotenentul Casapoff și alții. Făcură planul de atac și noaptea chiar îl puseră în executare. Între oarele 4 și 5, sapeorii comandați de maiorul Uzunoff, eșiră din casarma lor în număr de 400 și se despărțiră în două. O mare parte se îndreptă spre casarmele centrale, unde se aflau aproape două batalioane, ear' un mic număr se îndreptă spre prefectură, primărie și telegraf, unde tăia liniile, nelăsînd nici un soldat acolo, fiindcă avea trebuința de ei. Arestă pe prefect acasă și pe vre-o doi ofițeri, între cari căpitanul Dobrino. Grosul sapeorilor ajungînd lîngă casarma infanteriei, începî imediat a face șanțuri și până la oara 6 cînd s'a luminat bine de ziua, ele erau terminate și soldații așezați într-insule. Armata din casarmă, vîdîndu-se blocată, nu luă nici o măsură, așteptă să vadă ce se va petrece afară. Ba chiar se dîce, că comandantul a avut un moment de slăbiciune să se predea, dar' în esitarea sa a fost ajuns de eveniment.

Sapeorii au început să atace casarma, însă trîgînd mai mult în vînt. Au sloboșit și două tunuri oarbe. Ofițerii din casarmă au început să se îngrijească. Ca să ese să atace în față pe sapeori, era imposibil, pentru-că aceia i-ar fi primit din șanțuri și le-ar fi făcut perderi mari. Locotenentul Petroff a eșit să parlamenteze cu sapeorii, dar' a fost primit cu focuri și rănit.

Ce era de făcut? Își aduseră aminte, că se află o casarmă izolată, ale cărei trupe nu se vedeau alături cu sapeori. Coborîră un sergent și un hornist cu ciarșafe pe fereastră și trimise pe cel dintău la casarma izolată să cheme pe soldați în ajutorul lor și pe cel din urmă să caute pe căpitanul de miliții Sapunoff, spre a se pune la dispoziția lui. Amîndoi trimișii avură succes. Trupa din casarmă compusă de vre-o 80 oameni, al cărei căpitan era arestat, alergă la locul luptei. Pe de altă parte căpitanul Sapunoff și căpitanul Vlademiroff, cari se întălniseră, dau semnalul de chemarea milițiilor, cari în mai

curînd de o oară, se aflau strînse și gata de atac. La acest semnal căpitanul Dobrino, care se afla arestat, isbutese de scapă și aleargă în rîndurile milițiilor. Acestia atacă de o parte, cei 80 soldați atacă de alta, și atunci trupele din casarmă es și ele și atacă de altă parte.

Sapeorii vîdîndu-se constrînși din toate părțile, o iau la fugă împușcînd tot ce li se punea în față. Atunci s'a întîmplat să se omoare și să se rănească cîtiva cetățeni și cîtiva copii, cari eșiau dela școală. Sapeorii au fost urmăriți și unii împușcați, cari au resistat, ear' alții făcuți prizonieri, care au depus armele. Un sergent cu mai mulți soldați s'au baricadat în gîamia, care se găsește aproape de palatul administrativ și s'au luptat cu desperare. Lupta deci au decis-o milițiile, care au fost mai pe urmă ajutate și de popor. Cînd au sosit milițiile dela Rasgrad, lupta era pe la sfîrșit.

Pe timpul cînd ajunsesse lupta pe strade și prin baricade, toți șefii revoluțiunii au luat-o la fugă. Ei s'au dus în partea despre Lom și acolo s'au imbarcat în două luntri. În prima luntră s'au urcat maiorul Uzunoff, căpitanul Volman, colonelul Filoff, maiorul Panoff și alții, ear' în barca doua s'au urcat sublocotenentul Mateeff, căpitanul Zeligonoff, sublocotenentul Christeff și alții. Neavînd conducători la luntri, nu prea au putut să le dirije bine și luntrile au luat cursul apei la vale, coborîndu-se aproape prin fața Ruscucului la o distanță oare-care destul de departe, nu însă atît de departe ca să nu fie ajunse de pușcă. Milițiile și poporul au început să tragă în luntră. Aci au fost răniți maiorul Uzunoff, colonelul Filoff, sublocotenentul Christeff. Căpitanul de cavalerie Casapoff, voină să treacă Dunărea în not călare, s'a înecat. Alt oficer, al cărui nume nu se știe încă, sîrînd în Dunăre, a fost împușcat pre cînd înnota și s'a cufundat.

Cărieff, care venise dela Giurgiu ca să iee prefectura, a fost arestat și ținut pe vaporul Golubeik.

Pe la 5 oare liniștea era absolut restabilă. Prefectul îndată-ce a fost liber, a eșit călare prin oraș, unde a fost aclamat de popor. Milițiilor și armatei de linie s'au făcut ovațiuni. La 5^{1/2} oare muzica a cîntat în piața marșul triumfal.

În timpul luptei, cîtiva partizani ai revoluției au tras focuri de pe ferestri în popor. Cel care a fost mai înverșunat a fost un comerciant Alexandru Sfetcu, care ni-se spune, că chiar a omorît oameni. Cînd a vîdut însă, că regenta învinge, a fugit la consulul grec și s'a ascuns acolo. El a fost cerut și predat autorităților.

Între cei, cari s'au distins cu această ocaziune din partea trupelor regentei, sînt ofițerii Vêlcov, Petroff, Popoff, Vlademiroff, și Dobrino. Nu putem uita și pe studentul Petre Mancio cu alți studenți, cari au atacat cei dintău luntrile.

Astă noapte totul a fost liniștit.

Aci consiliul de războiu judecă pe autorii mișcării. Piața palatului administrativ e plină de popor, care așteaptă justiție. Un cetățean îmi dîcea în gura mare:

„Dacă consiliul de războiu nu va face dreptate cu acești trădători, o vom face-o noi. De aceea stăm aici.”

Se crede, că aci vor fi toți judecați și mîne executaji.

la picioarele tale și mă topec de setea iubirii, pentru-ce nu vrei să fii a mea?

Emilia se uită cu mirare la dînsul și se spăria de glasul lui.

— Eu nu vreau să mă mărit încă . . .

— Până cînd?

— Nu știu, — răspunse ea ca și silită.

— Nu scii . . . ție-ți este lesne a vorbi așa și a te acoperi în mantaua neexperienței; dar' fructele, cînd sînt coapte, se mîncă, altmîntrelea se strică. Timpul nu stă, și până-ce tu codesci și visezi, un bărbat se muncesce și trece de dorul tîu. Toate-și au menirea lor în natură. Florile trebuie să nutrească din sîmul lor fluturii și albinele, trebuie să aducă fructe. Femeia este făcută spre a fi iubită. Eu nu mai sînt copil, nu pot trăi din iluziuni, știu ce-mi trebuie . . .

Îi prinse apoi deodată amîndouă mîinile, și le acoperi cu buzele sale.

Un fior trecu peste trupul ei, și pricepu îndată starea primejdioasă. Se uită odată cu îngrijire în giur, apoi cu indiferență simulată se ridică și căută ceva pe jos . . . un fir de iarbă, mai vîenos . . . El se ridică de asemenea și căutau dimpreună . . .

— Eh, lasă iarba . . .

O prinse cu dreapta de mîna, ear' cu stînga trecu peste talia ei.

— Ce vrei?

— Nimic; te iubesc . . .

Aci îi cuprinse trupul cu amîndouă mîinile

Correspondență particulară

a „Tribunei“.

Dej, în 6 Martie n. 1887.

(„Someșana“, institut de păstrare și împrumutare în Dej.) Necesitatea înființării unui institut românesc de economii și credit în municipiul Solnoc-Dobâca este cunoscută și simțită de toți Românii fără distincție de clasă și categorie.

Încă în luna lui Ianuarie dl N. F. Negruțiu, proprietar și redactor în Gherla a publicat în foaia sa „Amicul Familiei“ prima dată ideea de a se înființa în Dej o bancă românească pentru economii și împrumuturi de bani spre suplینirea lipselor poporului român. A concentra capitalurile, de care dispun avuții noștri și clasa mijlocie, din care se se ajute apoi pe lângă dobândi și interese legale și modeste la timp de nevoie toți Românii și cei mai scăpetați; cu alte cuvinte: intrinșecă puterilor materiale și ajutorarea împrumutată a avutului cu a lipsitului asociându-și spingul reciproc, și apoi a mai revărsa la timpul seu și binefaceri din excedente ori dividende la institutele noastre naționale de cultură și alte binefaceri umanitare pentru săraci și invalizi, este scopul nobil preștit și folositor! Ce e drept, trebuia de mult realizată această dorință generală, a asocia capitalul cu proprietatea, a ajuta industria, meseriașii și plugarul român, prevenind lipsele tuturor, din care se profităm noi — se nu sporim și pe această cale tot numai în folosul altora, ci în favoarea noastră proprie.

Ba înființarea acestei instituții cât mai curând a devenit deja indispensabilă.

Românii din acest ținut nu mai pot fi lipsiți de o astfel de societate, atunci, când în toate părțile s'au întemeiat asemenea bănci, cum sînt: „Albina“, „Timișiana“, „Economul“, „Ardeleana“, „Aurora“, „Murășana“, „Furnica“, „Speranța“ și „Silvania“, tot atâtea institute de credit și economii românești.

Avem și noi pe aici bărbați devotați, cum sînt domnii avocați, protopopi și inteligența din Dej și giur, acestia se binevoiesc cu dl propunător N. F. Negruțiu a lua inițiativa, convocând o conferință, care se compună statutele, se câștigă subscrierile de acțiuni, și apoi în fine se convoacă adunarea generală de constituire.

E timpul suprem se o facem aceasta; se nu ne spărim de greutate, căci eu cred, că din vre-o 200,000 locuitori români ai acestui municipiu, ne vom afla doară 1000 inși acționari la 50 fl., care se plătesc câte 5 fl. în 10 luni — 50,000 fl., sau poate la 100 fl. câte 10 fl. — 100 mii fl., cu un asemenea capital „Someșana“ se poate pune în activitate în un an inomist; — cu atât mai virtos, că corporațiunile noastre încă-și vor depune capitalurile lor la această bancă; se punem umăr la umăr, mic cu mare, avuții cu cei mai puțin avuți, și vom ajunge la scop, de nu vom rămâne nici pe acest teren economic-social îndărăt altora.

La lucru dar' cu toții!

Petru Murășan,
proprietar.

Cronica.

Executarea împrumutată a sentențelor judecătorești în Ungaria și România. Judecătorii de prima instanță și camerelor advocațiale li se aduce la cunoștință prin ordonanță ministerială, că sentențele judecătorilor ungurești în afaceri civile, comerciale, maritime și cambiale se pot executa în România numai în cazul intervenirii ministerului de justiție român, precum și sentențele judecătorești române numai atunci se pot executa în Ungaria, dacă ajung la respectivele judecătorești ungurești prin intervenirea ministrului de justiție ungurec. Camerele advocațiale se fac mai departe atente, că zace în interesul parțidelor ce cer executarea, se se îngrijească de un plenipotențiat în România, care

și o strîns la sine; o țină cîtva timp astfel încopciată, apoi, aprins de patimă, căutau buzele lui după buzele ei; își ridică o mână către creșet, îi apăsă cu vehemență capul către obrazul seu, și sorbi un sărut lung, dulce, de pe buzele ei curate, un sărut, cum cel muncit de vîpaia iadului ar soarbe o picătură de apă răcoritoare.

— Mă înăduși, — dîse ea la capăt, respirînd odată profund, apoi tuși ușor.

Mîna lui lunecă în jos și strîngea cu patimă trupul ei către sine.

— Cornel! fi cu minte!...

— Se înțelege.

— Nu... Nu vreau...

— Vreau eu.

— Nu... Ești nebun?...

— Da. Astfel iubesc viața mea.

— Când nu vreau!...

— Vom vedea.

Preste câteva momente se osteni, stătî în loc, fără însă de a o lăsa din brațe; suflarea îi deveni agitată și sudorile îi curgeau șiroaie pe frunte și obraz în jos; el se uita la dînsa. Ea-și pironise cotul stîng în pieptul lui, ear' cu palma dreaptă-i acoperia obrazul, și-i împingea capul îndărăt. Acum slăbise și ea pentru moment din energia brațelor sale; ei se uitau unul la altul în față; el ridea nebun, ochii i-se umpluseră de sînge, și suflarea lui trecea, ca pîrjol peste obrazul inferbent al copilei.

— Cornel, ce vrei? — se ruga ea cu glas blînd.

nu trebuie să fie avocat, dar' trebuie să aibă însărcinarea să plenipotențieze pe un avocat și să se prezente la toată întîmplare înaintea judecătoriei spre efectuarea execuției. Se atrage atențiunea și asupra aceleia, că documente, pe baza cărora s'a adus sentența (obligațiuni, cambii, contracte etc.), sînt neapărat a se pune la dispoziția plenipotențiatilor, deoarece neputîndu-se la pertractarea de excindere numai decât prezenta documentul, de obicei se nasc alte procese și alterări ale procedurii.

Calea ferată ungară de stat. Afăm că dela 10 Martie n. în colo, trenurile de poartă de pe linia Teuș — Alba-Iulia Nr. 470 și 471 va purta de aici înainte și vagoane cl. II și cl. III pentru pasageri. Trenul Nr. 470 pleacă din Alba-Iulia la 8 oare 5 minute înainte de ameați și sosese în Teuș la 8 oare 59 minute înainte de ameați; trenul Nr. 471 pleacă din Teuș la 3 oare 49 minute după ameați și sosese în Alba-Iulia la 4 oare 39 minute după ameați. Aceste trenuri au în Teuș legătură cu trenurile Nr. 319 și 320, ce circulează între Cluj și Sibiu.

Orașul Reghinul-săsesc, în ședința reprezentanței orășenești ținută în 5 Martie n. a hotărît, ca să zidească o casarmă pentru o jumătate de brigadă de honveți, eventual pentru un batalion din armata comună. Cu executarea acestei hotărîri și pentru luarea pașilor necesari s'a încredințat magistratul.

Dr. Laurențiu de Stein. Oficiala „Wiener Zeitung“ împărtășește: Maiestatea Sa apostolică ces. reg. prin hotărîre prea înaltă dela 23 Februarie s'a îndurat preagrățios a exprima profesorului dela universitatea din Viena, Dr. Laurențiu de Stein, din incidentul trecerii lui în pensiune, recunoștință preainaltă pentru activitatea sa distinsă pe terenul învățămîntului și al științei.

Hymen. Dl Petru Oprea, doctor în drepturi, s'a cununat la 23 Februarie a. c. în Budapesta cu d-șoara Emilia Hățegan, fiica defunctului avocat Dr. Demetriu Hățegan și fiica adoptivă a dlui Dr. Atanasie Marienescu, jude la curtea de apel din Budapesta.

Disordinile din seminarul diecesei aradane au fost, precum ni se scrie din Arad, puse la cale de Părintele Goldiș, directorul seminarului, care a organizat tinerimea contra celorlalți profesori și contra Părintelui Episcop. Ordinea s'a restabilit prin retragerea dela direcțiune a Părintelui Goldiș, prin eliminarea celor mai colțoși dintre seminaristi și prin pedepsirea altor câțiva mai puțin vinovați, dintre care unul ne dă aceste informațiuni într-o corespondență menită a apăra pe Părintele Goldiș, umanul fost director.

De ale „kultur-egylet“-ului. Conte Ale Dessewffy are de gînd, ca în interesul „kultur-egylet“-ului să organizeze în capitala Ungariei un comitet de dame, în scopul, ca acest comitet să deschidă în luna viitoare un bazar consistînd din produse de ale industriei ardelenesci. Înțelegerea s'a făcut deja între contele Dessewffy și între vice-presidentul reuniunii Carol Haller și secretarul Iosif Sándor. Acestia mai vorbîră înainte de a se întoarce la Cluj cu președintele reuniunii scolare Carol Gerloczy, și se înțeleseseră asupra inițierii unei legături armonice a acestor două reuniuni precum și asupra lucrărilor pregătitoare pentru viitorul congres, care se va ține în ziua desvelirii monumentului lui Deák. Adunarea generală viitoare se va ține în Szepszi-Szt-György.

Pentru ce învață Maghiarii limba română. „Magyar Tanítóképzet“ scrie următoarele: „În urma unei motivate reprezentațiuni a autori-

— Eu sciu ce vreu.

— Lasă-mă...

— Mai bine te omor.

— Lasă-mă, că țiș...

— Nu-mi pasă.

Opintindu-se odată spre a se desface din brațele lui, ea-și încolăci în grabă brațele pe lîngă grumazii lui, își plecă capul spre urechea lui și-și infipse dinții în umărul lui.

— Viperă, — murmură el, și o lăsă din brațe.

Ea o luă la fugă, fără de a căuta vre-o cărare, oblu către holda de secară, în marginea holdei se opri odată și căută îndărăt, temîndu-se de a nu fi persecutată. Cornel stătea lîngă tufă, și-și ștergea umărul; privia după dînsa și ridea în furie sîlbatică.

— Cîne turbat! — îi strigă ea, și grăbi înainte, perțîndu-se prin secară.

Ajungînd în grădină, ea se răzîmă, obosită și agitată, de gard și privi îndărăt. Acum era în siguranță și nu se temea. Își scoase batista și o apăsă de buzele-i ardătoare; apoi luînd-o dela gură, observă câteva picături de sînge pe dînsa.

— Nebunul, nebunul; — murmură ea, și continuă a-și usca buzele de sînge; merse la un lac, ce se afla cam în mijlocul grădinei, își înmuia batista și-și răcori buzele; își aduse în ordine frisura și hainele; făcî o preumblare scurtă prin alee, spre a se mai liniști și apoi intră în lăuntru. (Va urma.)

tății preparandiei de stat din Deva a ordonat dl ministru de culte și instrucțiune, ca limba română să rămână și de aici înainte studiu obligat pentru toți ascultătorii institutului. Mai nainte scolarii români și maghiari învățau limba română deosebit și dela diferiți profesori; în scopul, ca această limbă să se învețe cu mai mult succes, a rugat institutul ca toți scolarii să învețe limba română dela unul și același profesor. „La învățarea acestei limbi, — dîce ordonanța ministerială, — se nuse intenționeze în învățarea literaturii românești, ci scopul se fie exclusiv acela, ca și scolarii maghiari să învețe limba română întru atât, ca puși ca învățători în ținuturi curat românești, se poată vorbi cu băieții încredințați lor, în limba maternă.“ Vedeți, noi nu ne temem de învățarea altor limbi ale patriei. De aici pot să învețe matadorii naționalităților, că cetățenii de altă limbă, au mai mare lipsă de a învăța limba statului, decât a lor proprie.

Un institut de bacteriologie în București se va înființa și va fi pus sub direcțiunea dlui Dr. Babeș. Pentru acest scop ministrul de interne a cerut Camerei un credit extraordinar de 100.000 lei.

„Pester Lloyd“. Societatea „Pester Lloyd“ a ținut în 6 Martie n. adunarea ei generală. Din datele împărtășite în această adunare ese, că veniturile totale ale întreprinderii diaristice, au fost în anul 1886: 383.091 fl. 32 cr., ear' cheltueile totale 337.088 fl. 70 cr. Rămân deci ca venit curat din această întreprindere diaristică 46.002 fl. 60 cr., față cu venitul curat al anului 1885, care a fost: 30.200 fl. 50 cr., este mai mare venitul anului 1886 cu 15.802 fl. 12 cr. Din acest venit curat al anului 1886 capătă funcționarii redacțiunii și ai administrației 22.117 fl. 31 cr., ear' în cassa societății incurge suma de 23.885 fl. 31 cr. Prin urmare considerînd suma incurasă în anul 1885, care a fost: 13.737 fl. 50 cr., a primit societatea în 1886 mai mult cu 10.147 fl. 81 cr.

Un doctor făcător de minuni. De un timp încoace petrece în Ghiertan (Birthalm) un așa numit doctor făcător de minuni. Și acest doctor nu e altcineva, decât lăcătușul emigrat din Brașov, Ioan Essig. Poliției de acolo i'a fost mai de multe ori bătător la ochi, că numitul lăcătuș lipsește cu săptămînile din Ghiertan. El făcea în aces timp excursiuni prin țeara Bărsei și prin Cohalm. În Șareș a aflat mai în urmă un mulțumitor teren de activitate. Poartă ochelari de aur, subsoară 3—4 cărți, o traisă de piele cu medicamente. Nu primesc decât 35 cr. pentru medicamente. Dar' la casă medicamentele lui au avut efect, pretinde un onorar de 50—100 fl. Sătenii îl îmblîdesc cu grămada și-l întitulează per dl Dr., — ear' solgăbirul ar face bine, dacă ar face capăt acestei șarlatanerii.

Despre economisare.

(Urmare.)

Unul dintre cei mai avuți fabricanți din Anglia, Nasmyth, care a început cu nimic și s'a retras după un timp relativ scurt dela conducerea fabricelor sale cu o avere însemnată, s'a exprimat în următorul mod asupra vieții sale: „Dacă aș ave se cuprind totalitatea experiențelor, pe care le-am făcut în cursul unei vieți active și pline de succese, într-o dîcere, ca se o present oamenilor tineri ca o regulă și ca un recept sigur pentru succes în fiecare pozițiune a vieții, ea s'ar cuprinde în cuvintele: „Mai întăiu datoria, apoi plăcerea“. După cele ce am vădut pe la oamenii tineri și în privința carierei lor sînt convins, că tot ceea-ce se numește „maleur“, „lipsă de noroc“ etc. e în 9 din 10 casuri urmarea împregiurării, căci au întors maxima de sus. Experiența, pe care o am făcut eu, îmi dă convingerea, că lipsa de succes provine în cele mai multe casuri din lipsa de abnegațiune și din lipsa de minte sănătoasă. Cea mai rea maximă dintre toate este: „Mai întăiu plăcerea, apoi lucrul și datoria“.

Metodele, după care se exercită economisarea, sînt cît se poate de simple. Regula cea dintăiu este: Cheltuesce mai puțin decăt câștigi. Omul, care cheltuesce mai mult decăt câștigă, e un nebun. Legile îl și privesc pe cheltuitorul de rudă cu smîntul și-i detrag administrarea averii sale.

Regula următoare este: Plătesce totdeauna în bani gata și nu face datorii sub nici o împregiurare. Cine face datorii, se expune posibilității de a fi înșelat, și dacă a făcut datorii însemnate, se va expune posibilității de a deveni neonest. „Cine plătesce ceea-ce datorează, se învațesce.“

A treia regulă este: „Nu privi un câștig nesigur ca realizat, cheltuiindu-l mai nainte de a-l ave în mână“. E posibil, ca câștigul așteptat să nu se realizeze, și în cazul acesta te-ai însărcinat cu datorii, de care poate că nu mai poți scăpa nici odată.

A patra regulă este, ca se conțeze tot și se porți registre și socoteli despre toate cheltueile și venitele. Un om cu astfel de rînduială va sci apoi înainte, de ce are trebuință și va fi provădut cu mijloacele de trebuință.

Afară de aceste stăpînu și stăpîna casei trebuie să se uite totdeauna, ca să nu se peardă nimic, să se întrebuințeze toate acomodat și să se pună toate la locul lor.

Oamenii, care vor păzi regulile aceste cu scrupulositate, vor ave succese în viața lor și prin prevederi înțelepte se vor sci păzi de lipsă și sărăcie. Ei o pot ajunge aceasta prin încor-

dările lor individuale sau prin cooperațiune cu alții. Oamenii cu mijloacele cele mai modeste sînt în stare a se păzi de suferințele sărăciei, a promova interesele și bunăstarea lor, asociîndu-se în societăți. Un individ poate să facă puțin pentru progresul societății, dar' dacă se asociază cu de ai sei, poate să lucreze mult. Civilizațiunea însăși e un rezultat al asociațiunii.

Mai cu seamă clasele de mijloc au făcut întrebuințare întinsă de principiul asociațiunii. Prin asociări de capitaluri și de muncă s'au creat drumuri de fer, bănci, fabrici etc., cu un cuvînt întreprinderi de o colosală extensiune.

Lucrătorii de abia au făcut începutul cu asociările în direcțiunea aceasta dezvoltarea de abia în timpurile noastre ia un avînt mai însemnat.

Cea mai cunoscută asociațiune de lucrători, care prin succesul ei a fost admirată, este a așa numiților „pioniri din Rochdale“ în Anglia. — Asociațiunea aceasta s'a fondat la anul 1844, pe un timp, în care comerțul și industria mergeau rău și situațiunea lucrătorilor era desperată. Vre-o 28 până la 30 inși, mai cu seamă postovari se asociară și formară o asociațiune pentru ajutorul mutual. Cotisațiunea pe săptămână era 8 cruceri pentru fiecare și după-ce plătiră de 52 ori câte 8 cruceri, aflară că-și pot cumpăra un sac de făină, pe care-l împărțiră între ei în prețul cumpărării. Numărul membrilor creștea și cotisațiunea se înmulțiră într'atăta, încăt asociațiunea deveni în pozițiune a cumpăra fel de fel de mărfuri și a le împărți cu prețul cumpărării între ei. Sfîrșarii dispărură și asociațiunea deveni ea însăși neguțătorul ei. Dela început însă s'a introdus plata în bani gata. Credit nu se da.

Asociațiunea creștea mereu. Ea deschise o boltă, în care vindea obiecte de trau, lemne, haine și altele. După puțin ani s'a putut pune o moară a asociațiilor în picioare. Se înmulți capitalul emițîndu-se obligațiuni de câte 10 fl. și asociațiunea prospera mereu. În anul 1866 ea număra 6246 membri cu un capital de 999.080 fl. — Venitul pentru mărfuri vîndute făcea 2,491.220 fl., și profitul brut 319.310 fl.

Asta nu era tot. Două procente și jumătate din profitul curat se destină pentru susținerea unei casine și a bibliotecii. Nu s'au luat măsuri speciale spre a mărgini consumarea de beuturi spirituoase, dar' casinele și bibliotecile au avut o influență salutară în privința aceasta.

Exemplul pionirilor din Rochdale a avut o însemnată înrîurîntă asupra giurului întreg. Nu mai este oraș sau sat, în care nu s'au format astfel de asociațiuni. Ele au promovat economisarea, gospodăria și abținerea dela beuturi spirituoase.

Secretul întreg al acestor asociațiuni consistă în „plată cu bani gata.“ Ele nu dau credit. Tot se vinde cu bani gata și profitul se împărtășește mai tîrziu între membri. În sfaturile lor pentru membrii acestor și altor societăți se dîce:

Uitați-vă totdeauna bine după afacerile de bani. Cumpărați mărfurile din tîrgurile prime, ear' când aveți să vindeți produsele industriei voastre, căutați să le vindeți la cele de pe urmă. Nu vă abateți nici odată a cumpăra și vinde decăt cu bani gata. Păziți-vă de socoteli lungi.

Mai există și două alte metode de a economisi. Una este de a îngriji prin asigurarea vieții în cas de moarte pentru vîduv și copii; alta este de a-și asigura prin societăți de ajutor pentru casuri de boală oareși-care sune de bani. Metoda cea dintăiu se întrebuințează mai cu seamă de clasele mijlocii, ear' metoda a doua de clasa lucrătorilor. (Va urma.)

Posta ultimă.

Viena, 7 Martie n. „Politische Korrespondenz“ anunță din Ruscuc: Tribunalul de rășboiu a judecat la moarte pe 16 persoane, parte militari, parte civili, din aceste 9 au fost executate. Față cu soldații, regenta voiesce să se folosească de dreptul de grațiere; față cu autorii revoltei regenta a fost rugată telegrafice din toate părțile țerii de a proceda cu cea mai mare strictețe. Se așteaptă convocarea Sobraniei.

Serviciul telegrafic

„TRIBUNEI“

Budapesta, 8 Martie n. Delegația ungară. După promulgarea concluserilor sancționate sesiunea a fost încheiată.

Berlin, 8 Martie n. Reichstag-ul a terminat discuția proiectului militar în prima cetire. Deoarece din nici o parte nu s'a propus discuția în comisii, cetirea a doua se va face în plen.

Ruscuc, 8 Martie n. (Scirile „Agenței Havas“.) Autoritățile iau măsuri ample de precauție. Există temerea de o nouă rescoală. În Ruscuc, Turtucaia, Filippopol s'au făcut arestări numeroase. În Sofia se manifestă teroare. Miliția de acolo fiind suspectă a trebuit să fie desarmată.

Redactor responsabil: Aurel Popa.

Economie.

Tergul de rimători în Steinbruch. În 5 Martie n. s'a notat: unguresci bătrâni grei 47.— cr. până 48.— cr. unguresci grei, tineri 49.— cr. până 50.— cr., de mijloc 48.1/2 cr. până 49.— cr., uşori 48.— cr. până 49.— cr., marfă țerănească, grea 47.— cr. până 48.— cr., de mijloc 47.— cr. până 48.— cr., ușoară 47.— cr. până 48.— cr., românesci de Bakony, grei — cr. până — cr., transito de mijloc — cr. până — cr. transito ușori — cr. până — cr., transito sêrbesci grei 43.— cr. până 45.— cr., transito de mijloc 43.— cr. până 45.— cr., transito ușori 43.— cr. până 45.— cr., îngrășați cu ghindă — cr. până — cr. per 4% umpênit la gară.

Bursa de Budapesta

din 7 Martie st. n. 1887.

Rentă de aur ung. 6%	96.—
" " " 4%	96.10
" " hârtie " 5%	148.—
Împrumutul căilor ferate ung.	148.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	96.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	124.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (3-a emisiune)	113.—
Bonuri rurale ung.	104.—
" " " cu cl. de sortare	104.—
" " " bănațene-timișene	104.—
" " " cu cl. de sortare	104.—
" " " transilvane	104.—
" " " croato-slavone	99.25
Despăgubire pentru dijma ung. de vin	117.75
Împrumut cu premiu ung.	121.—
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	78.25
Renta de hârtie austriacă	80.—
" " argint austriacă	103.75
" " aur austriacă	132.50
Losurile austr. din 1860	850.—
Acțiunile băncii austro-ungare	281.75
" " " de credit ung.	273.80
" " " " austr.	102.—
Argintul	6.—
Scrisuri fonciare ale institut. de cred. și ec. „Albina“	10.13
Galbeni împărătești	62.85
Napoleon-d'ori	128.40
Mărci 100 imp. germane	
Londra 10 Livres sterlingi	

Bursa de Viena

din 7 Martie st. n. 1887.

Renta de aur ung. 6%	96.20
" " " 4%	85.95
" " hârtie " 5%	148.—
Împrumutul căilor ferate ung.	148.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	96.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	124.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (3-a emisiune)	112.50
Bonuri rurale ung.	104.—
" " " cu cl. de sortare	104.—
" " " bănațene-timișene	104.—

Bonuri rurale ung. cu cl. de sortare	104.—
" " " transilvane	104.—
" " " croato-slavone	104.50
Despăgubire pentru dijma ung. de vin	98.50
Împrumut cu premiu ung.	117.75
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	120.10
Rentă de hârtie austriacă	73.20
" " argint austriacă	79.60
Rentă de aur austriacă	108.70
Losuri austr. din 1860	131.75
Acțiunile băncii austro-ungare	846.—
" " " de credit ung.	282.70
" " " " austr.	284.20
Argintul	6.03
Galbeni împărătești	10.15
Napoleon-d'ori	62.85
Mărci 100 imp. germane	128.45
Londra 10 Livres sterlingi	

Cursul pieței din Sibiu

din 8 Martie st. n. 1887.

Hârtie-monetă română	Cump. 8.25	vând. 8.35
Lire turcesci	11.30	11.35
Imperiali	10.30	10.35
Ruble rusești	1.13	1.14

Bursa de București.

Cota oficială dela 5 Martie st. n. 1886.

Renta amort. (5%)	Cump. 92.—	vând. 93.—
" Rur. conv. (6%)	83.40	—
Act. de asig. Dacia-Rom.	—	—
Banca națională a României	940.—	950.—
Împr. oraș. București	34.—	36.—
Act. de asig. Națională	—	—
Credit mob. rom.	—	—
Scrisuri fonciare urbane (5%)	79.—	80.—
Schimb 3 luni	—	—
Societ. const.	128.60	—
Aur	20.3/4	21.—

Moară de vapor cu vamă

în Oena-Sibiului (Salzburg)
Transilvania

e de vândut, de schimbat, de exarândat. Aceea e cu 5 petri, lucrează cu cereale de vamă din împregiurime și se poate foarte ușor întocmi pentru moară artificială, de firestreu cu vapor și de fabrică de lemnării, deoarece ce are deja și clădiri. Se vând loco moara de vapor butuci, lemne de stejar și lemne de foc. Oferte cu adresă de epistolă se se scrie:

RÖSNER, Viena-Währing,
Zimmermanngasse 10.

Se caută asociare pentru o neguțatorie rentabilă.

[417] 2-3

Banca generală de asigurare mutuală „TRANSILVANIA“.

Pentru de a preveni publicului asigurător prin o combinațiune rațională de asigurare în contra pericolului de război, banca generală de asigurare mutuală „Transilvania“ a scos un „Regulativ pentru asigurări de război“, care concede extinderea asigurării în contra pericolului de război asupra asigurărilor pe viață, deja existente s'au a acelor, cari se contractează de nou, pe lângă o desdaunare mică. Regulativul intră cu 1 Martie în vigoare și dispozițiunile cele mai esențiale sunt următoarele:

Asigurarea în contra pericolului de război se primesce atât în privința asigurărilor normale deja existente, cât și în privința acelor, care se contractează de nou de regulă pe un timp de 6 ani și pre lângă plățirea unui adaus de premii, care este împărțit amăsurat calificațiunei de pericol a asiguraților în 3 clase și face pe an 6, resp. 4 1/2 și 3 pentru mică a capitalului asigurat în contra pericolul de război.

Adausurile de premii pentru război sunt a se plăti odată cu premiile normale în rate anuale, semi-aniuale sau trilunare înainte. Ele se micșorează percentualiter amăsurat cu durata asigurațiunei normale cu câte 1 percent în fiecare an al asigurării normale; micșorarea intră însă numai după ce a existat asigurarea normală, în vigoare.

Ofertul pentru estinderea unei asigurări normale asupra pericolului de război se poate face în privința asigurărilor, care există deja la eșirea Regulativului, numai până inclusive 15 Aprilie 1887 c. n. în privința asigurărilor, care se contractează de nou numai în timp de pace și totodată cu oferarea asigurării normale. Cu ocasiunea aceea e a se produce un document autentic despre calificațiunea oferentului în privința gradului de pericol mai mare sau mai mic, la care e spus în cazul de participare la război. Cei obligați la gloate au de a documenta numai dacă se țin de categoria I. sau a II.

Institutul va primi și la un timp, când mobilizarea armatei austro-ungare ar fi ordonată declarațiunea de război n'ar fi urmat și ostilitățile n'ar fi deschise încă, asigurări normale cu estinderea deodată asupra pericolului de război, dar însă numai pre lângă plățirea de adausuri de premii capitalistice adevă de 5 resp. 3 3/4 și 2 1/2 procente a sumei asigurate contra pericolului de război. Adausurile aceste de premii sunt a se plăti ca și premiile normale pentru fiecare an înainte.

După-ce a urmat declararea războiului nu se mai pot primi asigurări pe viață în contra pericolului de război.

Exemplare din „Regulativul pentru asigurări de război“ dimpreună cu scara de pericol, precum și formulare pentru insinuări de asigurări în contra pericolului de război se capătă gratis atât la Direcțiunea Institutului în Sibiu cât și la Agenturile din țeară.

Sibiu, sfârșitul lui Februarie 1887.

[416] 2-3

Direcțiunea.

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Octomvrie 1886.

Budapesta—Predeal					Predeal—Budapesta					Budapesta—Arad—Teiuș					Teiuș—Arad—Budapesta					Copsa mică—Sibiu				
	Tren mixt	Tren accelerat	Tren omnibus	Tren de porțano		Tren de porțano	Tren accelerat	Tren omnibus	Tren omnibus		Tren omnibus	Tren de porțano	Tren de porțano		Tren omnibus	Tren mixt	Tren omnibus	Tren de porțano						
Viena	11.10	7.40			București			7.30		Viena	11.10	12.10		Teiuș		11.24	2.40		Copsa mică		2.02	3.55		
Budapesta	7.40	2.—	3.10	6.20	Predeal			1.14		Budapesta	8.20	9.05		Alba-Iulia		12.19	3.59		Șeica mare		2.29	4.22		
Szolnok	11.05	4.05	5.40	9.26	Timiș			1.45		Szolnok	11.20	12.41		Vințul de jos		12.30	4.22		Loamneș		3.04	4.57		
P. Ladány	2.02	5.45	5.58	11.40	Brașov	{	—	2.32		Arad	{	4.10	5.45	Șibot		1.01	4.51		Oena		3.30	5.23		
Oradea-mare	{	4.12	6.58	8.30	Feldioara	{	4.16	7.47		Glogovaț	{	7.04	4.30	Orăștia		1.32	5.18		Sibiu		3.50	5.43		
Vărad-Velenceze			7.03	9.14	Apatia	{	5.02	8.24		Gyorok	{	7.22	4.43	Simeria (Piski)		2.31	6.15		Sibiu		9.31	10.50		
Fugyi-Vásárhely				9.24	Agostonfalva	{	5.43	8.51		Pauliș	{	7.58	5.07	Deva		2.52	6.35		Oena		9.55	11.14		
Mező-Telegd				9.41	Homorod	{	6.15	9.14		Radna-Lipova	{	8.17	5.19	Branicica		3.23	7.02		Loamneș		10.20	11.39		
Rév			7.33	10.19	Hașfalău	{	7.06	9.51		Conop	{	8.36	5.41	Ilia		3.55	7.28		Șeica mare		10.48	12.07		
Bratca			8.54	11.38	Sighișoara	{	8.52	11.03		Bérvava	{		6.09	Gurasada		4.08	7.40		Copsa mică		11.11	12.30		
Bucia				12.18	Elisabetopol	{	9.31	11.26		Soborșin	{		6.28	Zam		4.44	8.11							
Ciucia				12.54	Mediaș	{	10.16	12.—		Zam	{		7.25	Soborșin		5.30	8.46							
Huedin			8.58	1.57	Copsa mică	{	10.57	12.29		Gurasada	{		8.01	Conop		6.27	9.33							
Stana			9.28	3.11	Micăsasa	{	11.19	12.44		Ilia	{		8.34	Radna-Lipova		6.47	9.53		Cucerdea					
Aghiriș				3.40	Blaj	{	11.31	12.49		Branicica	{		8.55	Pauliș		9.06	7.28	10.27	5.58	Cucerdea		3.32	10.20	3.25
Ghirbău				4.15	Crăciunel	{	11.52	1.05		Deva	{		9.19	Gyorok		9.26	7.43	10.42	6.18	Cheța		4.02	10.50	3.58
Nădășel				4.36	Teiuș	{	12.31	1.34		Simeria (Piski)	{		9.51	Glogovaț		9.46	7.59	10.58	6.38	Ludoș		4.23	11.11	4.20
Cluj	{		10.28	4.58	Aiud	{	12.48	1.46		Orăștia	{		10.35	Arad		10.21	8.28	11.35	7.13	M.-Bogat		4.33	11.20	4.30
Apahida	{			5.26	Vișeu de sus	{	1.51	2.19		Șibot	{		11.11	Szolnok		10.38	8.42	11.39	7.30	Cipeu-Iernut		5.10	11.57	5.11
Ghirși	{				Uioara	{	2.18	2.39		Vințul de jos	{		11.43	Alba-Iulia		9.17	12.31			Kerel-Sz.-Pál		5.25	12.12	5.28
Cucerdea	{				Apahida	{	2.48	3.01		Alba-Iulia	{		12.18	Teiuș		2.32	5.12			Nireșteu		5.48	12.36	5.53
Uioara	{				Cluj	{	2.56	3.08		Teiuș	{		12.36	Budapesta		6.—	8.20			Oșorheiu		6.07	12.55	6.13
Vișeu de sus	{				Nădășel	{	3.14	3.22					12.36	Viena		3.—	6.05			Reghinul-săs.		6.47	1.20	
Aiud	{				Ghirși	{	3.22	3.56					1.29							Reghinul-săs.		8.40	3.22	
Teiuș	{				Apahida	{	3.31	3.43																
Crăciunel	{				Cluj	{	3.43	3.56																
Blaj	{				Nădășel	{	3.52	4.01																
Micăsasa	{				Ghirbău	{	4.01	4.13																
Copsa mică	{				Aghiriș	{	4.13	4.25																
Mediaș	{				Stana	{	4.25	4.37																
Elisabetopol	{				Bucia	{	4.37	4.49																
Sighișoara	{				Bratca	{	4.49	4.61																
Hașfalău	{				Rév	{	4.61	4.73																
Homorod	{				Mező-Telegd	{	4.73	4.85																
Agostonfalva	{				Fugyi Vászrhely	{	4.85	4.97																
Apatia	{				Vărad-Velenceze	{	4.97	5.09																
Feldioara	{				Oradea-mare	{	5.09	5.21																
Brașov	{				P. Ladány	{	5.21	5.33																
Timiș	{				Szolnok	{	5.33	5.45																
Predeal	{				Budapesta	{	5.45	5.57																
București	{				Viena	{	5.57	6.09																

Nota: Numerii incuadrați cu linii groase însemnează oarele de noapte.

Nota: Numerii incuadrați cu linii groase înseamnă oarele de noapte.